

PLANTA+

НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА
SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION

**28-29 січня 2025 р.
м. Київ, Україна**

*January 28-29, 2025
Kyiv, Ukraine*

**Том 2
Volume 2**

**20
25**

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА»

Матеріали

**V Науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої пам'яті доктора хімічних наук,
професорки Ніни Павлівни Максютіної
(до 100-річчя від дня народження)**

Том 2

**28-29 січня 2025 року
м. Київ**

УДК 615.322.03:001.891](477+100)(082)

P71

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Мінарченко В. М., доктор біологічних наук, професор
Карпюк У. В., доктор фармацевтичних наук, професор
Махія Л. М., кандидат біологічних наук, доцент
Підченко В. Т., кандидат фармацевтичних наук, доцент
Чолак І. С., кандидат фармацевтичних наук, доцент
Ковальська Н. П., кандидат фармацевтичних наук, доцент
Ольшанський І.Г., кандидат біологічних наук

P71 PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА: матеріали V науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам'яті доктора хімічних наук, професорки Ніни Павлівни Максютіної (до 100-річчя від дня народження) (Київ, 28-29 січня 2025 р.). Київ : Паливода А. В., 2025. Т.2. 302 с.

ISBN 978-966-437-807-6 (Повне зібрання)

ISBN 978-966-437-784-0 (Том 2)

Збірник містить матеріали V науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам'яті доктора хімічних наук, професорки Ніни Павлівни Максютіної (до 100-річчя від дня народження) «PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА». У збірнику опубліковано результати наукових досліджень провідних вчених України та іноземних фахівців з питань фітохімічного аналізу, стандартизації лікарської рослинної сировини, інтродукції, ресурсознавства лікарських рослин. висвітлено питання технології та аналізу лікарських засобів рослинного походження, дієтичних добавок, лікувально-профілактичних та косметичних засобів. представлені фармакологічні дослідження з питань безпеки та застосування у клінічній практиці лікарських засобів рослинного походження. Розглянуто проблеми модернізації навчального процесу та орієнтації на дистанційне навчання у закладах освіти.

Матеріали представляють інтерес і можуть бути корисними для широкого кола наукових та науково-педагогічних працівників наукових установ, закладів вищої освіти фармацевтичного, медичного, біологічного профілю, докторантів, аспірантів, студентів, співробітників фармацевтичних підприємств та громадських організацій.

Друкується в авторській редакції. відповідальність за достовірність наданого для видання матеріалу несуть автори одноосібно. будь-яке відтворення тексту без згоди авторів забороняється. матеріали пройшли антиплагіатну перевірку за допомогою програмного забезпечення strikeplagiarism.

ISBN 978-966-437-807-6 (Повне зібрання)

ISBN 978-966-437-784-0 (Том 2)

© Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця, 2025

© Колектив авторів, 2025

**КІЛЬКІСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ АРГЕНТУМ ЦИТРАТУ
У ДІЄТИЧНИХ ДОБАВКАХ
СОРБЦІЙНО-АТОМНО-АБСОРБЦІЙНИМ МЕТОДОМ**

Зайцева Г.М., Попенко А.О.

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна**

g.zaitseva@nmu.ua, annettaaa749@gmail.com

Ключові слова: сорбція, аргентум цитрат, дієтичні добавки.

Вступ: Завдяки підвищеному інтересу до здорового способу життя та профілактики захворювань популярність дієтичних добавок зростає. Аргентум цитрат має потужну антимікробну активність по відношенню до патогенних бактерій, грибків та вірусів і є одним із цільових компонентів дієтичних добавок. Оскільки аргентум цитрат має високу біодоступність, то його його ефективність забезпечується і у низьких концентраціях. Окрім того, він є безпечнішим для організму у порівнянні з іншими формами сполук срібла, бо має нижчий ризик накопичення та токсичності.

Для забезпечення безпеки та ефективності дієтичних добавок необхідно визначати вміст іонів аргентуму з достатньою точністю при низьких його концентраціях. Для вирішення таких задач доцільно використовувати концентрування катіонів за допомогою твердофазних екстрагентів (ТЕ) на основі кремнезему [2]. Тому метою дослідження було розробити та оптимізувати методику сорбційно-атомно-абсорбційного визначення іонів аргентуму у дієтичних добавках.

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження обрано дієтичну добавку «Silver citrate» (аргентум цитрат 1,95 мг, кислота лимонна 50 мг та дистильована вода 100 мл). Оскільки відомо, що високу спорідненість до катіонів срібла виявляють нітроген,сульфур-вмісні аналітичні реагенти, то як твердофазний екстрагент обрали кремнезем, поверхня якого модифікована пропілтіоетиламіном (NetS-SiO₂) [2,3].

Для приготування стандартних розчинів використовували аргентум цитрат виробництва NanoSvit Organic Products From Ukraine, ТОВ Наносвіт Органік, ТУ У 15.8-40281670-002:2018, концентрація срібла 1000 мг/л (1мг/мл, молярна концентрація срібла 0,00927 моль/л),

Дослідження сорбційних характеристик, а саме: залежності ступеня вилучення катіонів аргентуму від тривалості контакту фаз та від кислотності середовища, вилучення катіонів аргентуму проводили у статичному режимі відповідно до [2]. Вміст катіонів Аргентуму у фазі сорбенту визначали за різницею між вихідною та рівноважною концентраціями катіонів Аргентуму у розчині після проведення сорбції. Елюювання катіонів аргентуму проводили розчином тіомочевини 10%.

Концентрацію іонів аргентуму у стандартних розчинах та розчині зразку до та після сорбції вимірювали атомно-абсорбційним методом при довжині хвилі 328 нм, ширині 0,2 нм, струмі лампи 12 мА у пропан-бутановому полум'ї на

спектрофотометрі FUV -1000. Вміст катіонів аргентуму в об'єктах дослідження розраховували за градувальним графіком.

Результати та їх обговорення. При моделюванні методики сорбційного вилучення мікроелементів вибір твердофазного екстрагенту є однією з найважливіших задач. Спираючись на результати наших попередніх наукових досліджень було запропоновано NetS-SiO₂, оскільки даний сорбент у кислому середовищі реагує з катіонами аргентуму, аурому та платини, тоді як інші катіони сорбентом не вилучаються за цих умов [2,3].

При оптимізації процесу концентрування аргентуму цитрату на поверхні ТЕ та його елюювання з фази ТЕ встановлено рН кількісного вилучення (рН 1,5-3,0), час контакту фаз (≥ 10 хв). Показано селективність вилучення аргентуму у присутності допоміжних речовин об'єкту дослідження. Знайдено, що для елюювання аргентуму достатньо 5 мл 10% розчину тіосечовини.

Результати дослідження дозволили запропонувати альтернативну методику визначення вмісту аргентуму цитрату у зразку. Запропонована методика полягає у пробопідготовці перед ААС визначенням катіонів аргентуму. З цією метою аликвотну частину 0,2 мл зразка, відміряну мікропіпеткою, переносять мірну колбу на 25 мл, створюють рН розчину у межах 1,5-2,5, доводять до позначки водою очищеною та контактують з 0,05 г NetS-SiO₂ впродовж 20-30 хв. Після цього розчин відділяють фільтруванням від твердої фази. До твердої фази додають 5 мл 10%-ого розчину тіосечовини, перемішують 20 хвилин. Суміш фільтрують і визначають у рідкій фазі концентрацію аргентуму методом ААС. Вміст катіонів Аргентуму у зразку розраховують за градувальним графіком.

Результати визначення вмісту аргентуму цитрату у зразку корелюють з регламентованим його вмістом.

Запропонована методика є лінійною, результати визначень є збіжними. Отже, методику можна вважати такою, що відповідає вимогам ДФУ [1].

Висновки. Запропонована методика може бути використана для контролю якості дієтичних добавок, оскільки було показано, що сорбційно-атомно-абсорбційний метод є ефективним методом для кількісного визначення іонів срібла з розчинів аргентуму цитрату. Методика дозволяє отримувати точні та відтворювані результати.

Перелік посилань:

1. Валідація аналітичних методик і випробувань. Державна Фармакопея України. Державне підприємство «Науково-експертний фармакопейний центр». 1-е видання. Харків : РІРЕГ, 2001. С.58–67. Доповнення 1. 2004. С. 2–4.
2. Сорбційно-атомно-абсорбційне визначення срібла у воді / О.П. Коноплицька, В.М. Зайцев, Г.М. Зайцева // Методи і об'єкти хімічного аналізу. – 2007. – Т. 2, № 1. – С. 56–61.
3. Сорбційно-атомно-абсорбційне визначення Cu (II), Cd (II), Zn (II) та Pb (II) у питній воді за допомогою кремнезему, модифікованого пропілтіоетиламіном / Г.М. Зайцева, О.П. Коноплицька, В.А. Халаф, В.М. Зайцев // Украинский химический журнал. – 2006. – Т. 72, № 10. – С. 108–113.